

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/120/2015
Identifikačné číslo spisu:	6413211969
Dátum vydania rozhodnutia:	28.01.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Viera Petříková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6413211969.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu Z., bývajúceho v S., proti žalovanej Ing. Q., bývajúcej v S., zastúpenej JUDr. Petrom Krchnákom, advokátom so sídlom v Banskej Štiavnici, Dolná č. 13, o vrátenie daru, vedenej na Okresnom súde Žiar nad Hronom pod sp. zn. 4 C 132/2013, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo 16. decembra 2014 sp. zn. 13 Co 942/2014, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Žiar nad Hronom rozsudkom z 2. júna 2014 č.k. 4 C 132/2013-61 žalobu žalobcu, ktorou navrhoval, aby žalovaná bola povinná vydať žalobcovi darovanú nehnuteľnosť: byt č. X, nachádzajúci sa vo vchode č. XX, na M. poschodí bytového domu, spolu s nebytovým priestorom č. X-X, nachádzajúcim sa v suteréne bytového domu a tiež so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu vo veľkosti 1900/45192 - in, nehnuteľnosti vedené na LV č. XXX, okres C., obec S., Katastrálne územie S., v plnom rozsahu zamietol. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť žalovanej na účet právneho zástupcu JUDr. Petra Krchnáka sumu 3 221,73 €, ako trovy právneho zastúpenia, do troch dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia. Súd prvého stupňa mal z vykonaného dokazovania, a to z výsluchov účastníkov, ako aj z pripojených listinných dôkazov, za preukázané, že žalobca darovacou zmluvou z 11. apríla 2008 daroval uvedené nehnuteľnosti žalovanej. Prostredníctvom svojho splnomocneného právneho zástupcu poslal žalobca žalovanej výzvu na vrátenie daru, z dôvodu hrubého porušenie dobrých mravov. Súd prvého stupňa konštatoval, že predpokladom úspešného uplatnenia práva darcu, nie je akékoľvek nevhodné chovanie obdarovaného alebo nejaký nevďak, ale len také chovanie, ktoré s ohľadom na všetky okolnosti konkrétneho prípadu, možno kvalifikovať, ako hrubé porušenie dobrých mravov. Rozhodujúcim je hľadisko objektívne, a nie subjektívny pocit darcu. Žalobca v žalobe, ani na pojednávaní, ani vo výzve na vrátenie daru, ničím nešpecifikoval, čo malo spočívať v neposkytnutí pomoci. Nebolo sporné, že na pomoc, v tom období,

zo strany žalovanej nebol odkázaný, pretože túto pomoc v podobe odvozu, dovozu, starostlivosti, počas hospitalizácie, práceneschopnosti, mu zabezpečovali jeho dcéry. Súd prvého stupňa poznamenal, že žalobca bol prvýkrát hospitalizovaný v čase, keď žalovaná bola tesne po prvom pôrode, starala sa o maloleté dieťa, sama potrebovala pomoc a zároveň aj končila vysokú školu, písala diplomovú prácu. V konaní žalobca neunesol dôkazné bremeno a nedokázal tú skutočnosť, že by sa žalovaná k nemu alebo k členom jeho rodiny chovala tak, že by hrubo porušovala dobré mravy. Neboli naplnené ustanovenia § 630 Občianskeho zákonníka, a preto súd žalobu žalobcu zamietol. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. Žalovaná mala vo veci úspech, a preto jej súd priznal náhradu trov potrebných na účelné bránenie svojho práva voči žalobcovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Krajský súd v Banskej Bystrici na odvolanie žalobcu rozsudkom zo 16. decembra 2014 sp. zn. 13 Co 942/2014 rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku, ktorým súd žalobu žalobcu, ktorou navrhoval, aby žalovaná bola povinná vydať žalobcovi darovanú nehnuteľnosť: byt č. X, nachádzajúci sa vo vchode č. XX, na M. poschodí bytového domu, spolu s nebytovým priestorom č. X-X, nachádzajúcom sa v suteréne bytového domu a tiež so spoluvlastníckym podielom na spoločných častiach a spoločných zariadeniach bytového domu vo veľkosti 1900/45192 - in, nehnuteľnosti vedené na LV č. XXX, okres C., obec S., Katastrálne územie S., v plnom rozsahu zamietol, potvrdil. Vo výroku, ktorým bola žalobcovi uložená povinnosť zaplatiť žalovanej na účet právneho zástupcu JUDr. Petra Krchnáka sumu 3 221,73 €, ako trovy právneho zastúpenia do troch dní rozsudok súdu prvého stupňa zmenil tak, že žalovanej náhradu trov prvostupňového konania nepriznal. Náhradu trov odvolacieho konania žalovanej nepriznal. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil s odôvodnením napadnutého rozsudku vo veci samej. Z obsahu spisu mal za preukázané, že súd prvého stupňa správne postupoval, keď návrh zamietol. Dôvody, pre ktoré tak urobil, správne a podrobne rozobral v odôvodnení svojho rozsudku. S týmito dôvodmi sa v celom rozsahu stotožnil aj odvolací súd a v podrobnostiach na ne odkázal. Skúmajúc rozhodnutie súdu prvého stupňa o trovách konania dospel odvolací súd k záveru, že prípad podmieňuje použitie § 150 ods. 1 O.s.p. Poznamenal, že v sporovom konaní sa povinnosť nahradiť trovy konania spravuje predovšetkým zásadou úspechu v konaní (§ 142 ods. 1 O.s.p.). Aplikácia § 150 O.s.p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do úvahy aj v iných prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dôjde k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo sčasti neprizná. Odvolací súd konštatoval, že z rozhodnutia súdu prvého stupňa nevyplyva, že v tomto konkrétnom prípade skúmal, či v prejednávanej veci neexistujú zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, aby o trovách konania bolo rozhodnuté tak, aby rozhodnutie neodporovalo dobrým mravom. Uviedol, že je potrebné zohľadniť skutočnosť, že žalovaná obdarovaním získala majetkové hodnoty práve od žalobcu a žalobca vzhľadom ku svojej nemoci bol nepochybne precitlivenejší a nepriaznivo vnímal nezáujem žalovanej o svoju osobu. Žalovaná však tvrdila, že nevedela o zdravotnom stave žalobcu práve pre svoj zdravotný stav (bola tehotná) a preto by nebola schopná výraznejšej pomoci žalobcovi v jeho nemoci. Zo spisu však odvolací súd nemal za preukázané, že by žalobca vedel o zdravotnom stave žalovanej, a preto si jej nezáujem vysvetľoval veľmi citlivo. Za takéhoto stavu mal odvolací súd za dôvodné úspešnej žalovanej náhradu trov prvostupňového konania nepriznať. O trovách odvolacieho konania rozhodoval podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 O.s.p. aplikujúc tie isté dôvody ako na trovy prvostupňového konania a úspešnej žalovanej náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu v jeho zmeňujúcej časti týkajúcej sa trov konania ako aj náhrady trov odvolacieho konania podala dovolanie žalobkyňa v súlade s § 239 ods. 1 O.s.p. Namietala, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Uviedla, že odvolací súd vôbec neskúmal dopad nepriznania trov na žalovanú, vzhľadom na jej majetkové pomery. Poznamenala, že nevlastní žiaden hodnotný hnutel'ný alebo nehnuteľný majetok, pričom jej jediným príjmom je rodičovský príspevok a prídavky na deti. Nepriznanie náhrady trov žalovanej je v tejto súvislosti aj v rozpore s dobrými mravmi. Navrhla, aby dovolací súd zmenil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu, žalobu zamietol a zaviazal žalobcu na náhradu trov prvostupňového, odvolacieho a dovolacieho konania alebo zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

Žalobca sa k dovolaniu žalovanej písomne nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.) zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V danej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. Dovoláním je napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu o trovách konania, ktoré má charakter uznesenia. V zmysle § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu prípustné, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločenských (§ 109 ods. 1 písm. c/) na zaujatie stanoviska. V zmysle § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o priznaní (nepriznaní) účinkov cudziemu rozhodnutiu na území Slovenskej republiky.

Podľa § 239 ods. 3 O.s.p. ustanovenia odsekov 1, 2 neplatia, ak ide o uznesenie o príslušnosti, predbežnom opatrení, súdnych poplatkoch, oslobodení od súdnych poplatkov, prerušení alebo neprerušení konania, poriadkovej pokute, o znalcovskom, tlmočnom, o odmietnutí návrhu na zabezpečenie predmetu dôkazu vo veciach týkajúcich sa práva duševného vlastníctva a o trovách konania, ako aj o tých uzneseniach vo veciach upravených Zákonom o rodine, v ktorých sa vo veci samej rozhoduje uznesením.

Dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu o náhrade trov konania je v zmysle ustanovenia § 239 ods. 3 O.s.p. procesne neprípustné. Jeho prípustnosť by mohla založiť iba procesná vada konania v zmysle § 237 O.s.p. (viď R 117/1999).

Vzhľadom na obsah dovolania ako aj zákonnú povinnosť dovolacieho súdu (§ 242 ods. 1 druhá veta O.s.p.) skúmať vždy, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných vád v zmysle § 237 O.s.p., neobmedzil sa dovolací súd len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale sa zoberal aj otázkou, či nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p. V zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný. Ak je konanie postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p., možno ním napadnúť aj rozhodnutia vo veciach, v ktorých je inak dovolanie podľa § 239 O.s.p. neprípustné. Žalovaná vady konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. nenamietala a ich existenciu nezistil ani dovolací súd.

Dovolaiteľka svoje dovolanie ďalej odôvodnila tým, že v konaní došlo k inej vade konania (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.).

Iná vada konania je procesná vada, ktorá (na rozdiel od vád taxatívne vymenovaných v § 237 ods. 1 O.s.p.) nezakladá zmätočnosť rozhodnutia. Je právne relevantná, ak mala za následok nesprávne

rozhodnutie vo veci. Z hľadiska dovolateľom tvrdenej existencie tzv. inej vady konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p. treba uviesť, že dovolací súd môže pristúpiť k posúdeniu opodstatnenosti tvrdenia o tomto dovolacom dôvode až vtedy, keď je dovolanie z určitého zákonného dôvodu prípustné (o tento prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Dovolateľka v dovolaní tiež namietala, že napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.).

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Nesprávne právne posúdenie veci je síce relevantným dovolacím dôvodom, samo osebe ale prípustnosť dovolania nezakladá (nemá základ vo vade konania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. a nespôsobuje zmätočnosť rozhodnutia). Aj za predpokladu, že by tvrdenia žalovanej boli opodstatnené (dovolací súd ich z uvedeného aspektu neposudzoval), žalovanou vytýkaná skutočnosť by mala za následok vecnú nesprávnosť napadnutého rozhodnutia, nezakladala by ale prípustnosť dovolania v zmysle § 237 ods. 1 O.s.p. V dôsledku toho by posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery, prichádzalo do úvahy až vtedy, keby dovolanie bolo procesne prípustné (o taký prípad ale v prejednávanej veci nešlo).

Pretože prípustnosť dovolania žalovanej nemožno vyvodiť z ustanovenia § 239 O.s.p. ani z § 237 ods. 1 O.s.p., odmietol Najvyšší súd Slovenskej republiky jej dovolanie v súlade s ustanovením § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p., ako dovolanie smerujúce proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok neprípustný. Pritom riadiac sa právnou úpravou dovolacieho konania, nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

V dovolacom konaní úspešnému žalobcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalovanej, ktorá úspech nemala (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd mu však náhradu trov dovolacieho konania nepriznal, lebo nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.